A°. 1839. N°. 135.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 11 NOVEMBER.

NEDERLANDEN.

LEYDEN den 10den November.

Bij de Leidsche Muzijkschool heeft laatstleden Donderdag, den 7den dezer, de Vijfde Jaarlijksche Prijsuitdeeling van de meestgevorderde leerlingen plaats gehad. Als inleiding tot het kleine feest, sprak de Vice-Président der Commissie, Prof. J. Bake, tot het talrijke gehoor over het doel der Toonkunst, en over de keuze der Muzijkstoon, die als uitspanning en sier raad van het beschaafde leven beoefend wordt. Hij verhaalde van den bloei der School, die thans 109 leerlingen telt. Hij roemde de toenemende belangstelling der leden en [illegible] en de vlijt der Heeren Onderwijzers; terwijl hij eindelijk eene toegevende beoordeeling inriep van de muzijkstukken, die sommigen der leerlingen, als proeven hunner vorderingen, zouden voordragen, en van het Choorgezang, dat den avond besluiten zou.

De uitkomst heeft den Spreker der Commissie niet beschaamd; de tevredenheid was algemeen. Bijzonder werd de aandacht getroffen door de kracht en den smaak in het Pianospel van den jongeling C. W. Susanna, leerling der Tweede Klasse, die dezen avond van de School afscheid nam, en een vleijend getuigenis wegdroeg van vlijtige oefening en van een edelijk gedrag. Het Choorgezang, waarin men-stemmen opgemerkt heeft, die veel beloven, getuigde alweder van het bijzonder talent van den Heer Directeur, die met dit gedeelte van het onderwijs belast is.

Hierna werden Prijzen en Getuigenisschriften uitgereikt aan 26 leerlingen.

Het gehoor was geopend en werd besloten met Ouvertures, uitgevoerd door een Orchest van meesters en welwillende liefhebbers der muzijk. Het beijverde zich, in den loop van den avond, om de jonge luiden en het Choor op eene bescheidene wijze te begeleiden, en zich hier ten hunnen leste te laten gelden. Eenige leerlingen, onderwezen door de Heeren Wertheijne en Knipscheer, en wier studie eerst met den aanvang der Turijting of zelfs later begonnen is, namen het tweede deel aan de uitvoering der Ouvertures. Dit prijsde zich zelf.

— Men meldt uit 's Gravenhage van den 8sten November:

De vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt heden ten half twaalf ure geopend. Er zijn 44 leden tegenwoordig, te weten, de heeren: *Junius van Hemert*, *Dijckmeester*, *Bronkers*, *Backer*, *Snouck Hurgronje*, *Schimmelpenninck van der Oye*, *van de Mariel*, *Sandberg*, *van Tuyll van Heeze*, *Bruce*, *van Nagell*, *Verweij Mejan*, *Knipscheer*, *van der Goen de Buddenburg*, *Hinlopen*, *Wijndhuis*, *van Akerlaken*, *Repelaer*, *de Jonge van Campen Nieuwland*, *Star Busmann*, *van Hoorn van Burgh*, *Collot d'Escury*, *van der Velden*, *Gouverneur*, *Druijvesteijn*, *van Dam van Isselt*, *Gliesford*, *van Kappard*, *Romme*, *Hooft*, *van de Poll*, *Binkes*, *Cocking*, *Luyben*, *Wierts*, *Roell*, *van Alphen*, *van Sytzama*, *Cats*, *van Asch van Wijck*, *Vissenbalk* en de Voorzitter Jhr. Mr. *O. van Swinderen van Rensuma*.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting, van den 6den dezer, worden gelezen en goedgekeurd.

Het opmaken der voordragt van drie Candidaten voor de opengevallene plaats van lid der Algemeene Rekenkamer wordt, na de orde gesteld, en de stemopnemers worden benoemd de heeren: *van Tuyll van Heeze*, *de Leeuw*, *van Nagell van Ampsen*, *van Dam van Isselt* en *Roell van Hazerswoude*.

De Voorzitter geeft kennis, dat nog is ingekomen een verzoekschrift van *P. van Genabeth*, vroeger Professor aan het Athenaeum te Brugge en thans woonachtig te Amsterdam, die mede wenscht voor het lidmaatschap der Algemeene Rekenkamer in aanmerking te komen. Dit verzoekschrift wordt ter inzage van de leden nedergelegd.

Eene eerste stemming ter benoeming van den eersten Candidaat heeft plaats, waarvan de uitslag is als volgt: *J. P. van Mansveld* 17 stemmen, Mr. *H. van Stralen* 6, Mr. *R. Sandberg* 5, Mr. *A. F. L. Romswinkel* 4, Mr. *E. van der Dussen* 4, *B. J. H. Boellaard* 3, Mr. *A. C. van der Goes* 3, *R. H. van Someren* 2 stemmen en Mr. *W. C. Hovy* mede eene stem.

Niemand de volstrekte meerderheid bekomen hebbende, gaat men tot eene tweede stemming over, waarbij de stemmen aldus verdeeld zijn: van *Mansveld* 21, *van Stralen* 6, *Romswinkel* 6, *van der Dussen* 4, *Sandberg* 3, *Boelkaard* 3, *Hovy* 1 en *van der Goes* 1.

Deze stemming alweder tot geenen bepaalden uitslag hebbende geleid, moet er eene derde en beslissende stemming tusschen de twee eerst in aanmerking komenden, die de betrekkelijke meerderheid hebben bekomen, plaats hebben. Daar nu de heeren *van Stralen* en *Romswinkel* ieder zes stemmen en dus een gelijk getal hebben verkregen, moet uitgemaakt worden, wie van hen beiden bij de beslissende stemming met den heer *van Mansveld* in aanmerking komt. De Griffier doet voorlezing van het 15de artikel van het reglement van orde der Kamer, waaruit blijkt, dat in zulk een geval de ouderdom den voorrang geeft. De Voorzitter zegt, dat uit het door den heer *van Stralen* ingekomen verzoekschrift blijkt, dat hij den ouderdom van 40 jaren heeft bereikt; terwijl, naar getuigenis van verscheidene leden, die met den heer *Romswinkel* bekend zijn, deze eenige jaren ouder moet zijn. De heer *van Sytzama* meent echter, dat het een gevaarlijk antecedent zou zijn, om bij eene zaak van dezen aard op eene bloote waarschijnlijkheid af te gaan. Daar deze aanmerking beaamd wordt, schorst de Voorzitter de zitting, opdat inmiddels naar den ouderdom van den heer *Romswinkel* onderzoek zou kunnen worden gedaan. Na eenig tijdsverloop geeft de Voorzitter te kennen, dat het hem gebleken is, dat de heer *Romswinkel* den ouderdom van 50 jaren heeft bereikt. Derhalve kan bij de derde en beslissende stemming alleen deze heer met den heer *van Mansveld* in aanmerking komen.

Die stemming heeft plaats. Daar de heeren *Beelaerts van Blokland* en *van Meerwen*, inmiddels in de vergadering zijn gekomen, nemen 46 leden aan de stemming deel. De heer *van Mansveld* verkrijgt nu 33, de heer *Romswinkel* 11 stemmen, terwijl twee stembriefjes oningevuld blijven.

De Voorzitter proclameert dien ten gevolge den heer *J. P. van Mansveld* als *eersten Candidaat* op het aan Zijne Majesteit den Koning aan te bieden drietal voor het lidmaatschap der Algemeene Rekenkamer.

Voor de keuze van den tweeden Candidaat op hetzelfde drietal, hebben mede drie stemmingen plaats te weten:

Eerste stemming: Mr. *H. van Stralen* 9 stemmen, Mr. *E. van der Dussen* 8, Mr. *R. Sandberg* 6, Mr. *A. C. van der Goes* 6, *B. J. H. Boellaard* 5, Mr. *A. F. L. Romswinkel* 5, Mr. *W. C. Hovy* 3, *J. J. Brutel de la Rivière* 1, en *P. M. van Meurs*, mede één stem.

Tweede stemming: *van Stralen* 16 stemmen, *van der Dussen* 11, *van der Goes* 5, *Romswinkel* 4, *Hovy* 4, *Sandberg* 3, en *Boellaard* mede 3 stemmen.

Derde stemming: *van Stralen* 29, *van der Dussen* 16 stemmen; één stem, briefje in blanco.

De Voorzitter proclameert hierop den heer Mr. *H. van Stralen* als *tweeden Candidaat* op het aan Zijne Maj. den Koning aan te bieden drietal.

Voor de keuze van den derden Candidaat hebben de beide volgende stemmingen plaats:

Eerste stemming: Mr. *W. C. Hovy* 23, *B. J. H. Boellaard* 8, Mr. *A. C. van der Goes* 4, *P. M. van Meurs* 4, Mr. *A. F. J. Romswinkel* 2, *R. H. van Someren* 2 stemmen, *J. J. Brutel de la Rivière*, Mr. *E. van der Dussen* en Mr. *R. Sandberg*, ieder één stem.

Tweede stemming: *Hovy* 27, *Boellaard* 9, *van der Dussen* 3, *van der Goes* 3, *Sandberg* 2 en *van Meurs* 2 stemmen.

De Voorzitter proclameert dien ten gevolge den heer Mr. *W. C. Hovy* als *derden Candidaat* op het aan Zijne Maj. aan te bieden drietal.

De Voorzitter benoemt tot leden der Commissie uit de Kamer, die dit drietal aan Zijne Maj. zal gaan aanbieden, de vier heeren stemopnemers, alsmede de heeren *van Akerlaken*, *Binkes*, *Bruce* en *Knipscheer*. De heer *van Akerlaken* verzoekt van deze Commissie verschoond te worden, omdat hij voornemens is zich voor eenige dagen huiswaarts te begeven. De heer *Fret* wordt in zijne plaats benoemd, en zegt, de zending te aanvaarden, ofschoon hij anders mede eenige dagen huiswaarts zou zijn gekeerd.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de zitting opgeheven.

— Gisteren middag is, bij gelegenheid van het verblijf van den Grootherog *van Saksen-Weimar*, groot diner bij Z. M. geweest; aldaar waren tegenwoordig, behalve de doorluchtige gast, de leden van het Koninglijk Huis, de Hertog *Bernard van Saksen-Weimar* en dezelfs Echtgenoot, benevens vele leden van het Corps Diplomatiek en andere hooge personaadjen.

— Het heeft H. K. H. de Prinses *Albert* van Pruissen behaagd, gisteren op het paleis te noodigen den beroemden pianist *Döhler*, die in tegenwoordigheid van al de Prinsen en Prinsessen van het Koninglijk Huis, alsmede van Z. D. H. den regerenden Hertog en HH. DD. HH. den Hertog en de Hertogin *Bernhard van Saksen-Weimar*, onderscheidene uitmuntende stukken heeft uitgevoerd, zoswege het hooge gezelschap, op de vleijendste en welwillendste wijze, deszelfs buijzondere tevredenheid heeft betuigd. Wij weten, dat er slechts eene stem was om te erkennen, dat al hetgeen men tot nusverre gehoord heeft, in geene vergelijking komt met het uitstekend talent van deze virtuoos. Dezen morgen heeft de groote pianist, van wege Hare K. H. Prinses *Albert* van Pruissen, eenen prachtigen ring, met edelgesteenten omzet, ten geschenke ontvangen.

— *Van den 9den November.* De Commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, welke in de zitting van gisteren belast geworden is, de lijst van drie Candidaten voor de opengevallene betrekking van lid der Algemeene Rekenkamer, aan Zijne Maj. aan te bieden, is heden bij den Koning toegelaten, om zich van de haar opgedragene taak te kwijten.

— Naar men vernoemt, zijn er bij het onderzoek der aanhangige financiële wetten, veel nadige en gewigtige aanmerkingen, in de afdeelingen der Kamer, tegen dezelfs gemaakt, en zijn er door vele leden onderscheidene wegen, deswege gedaan. Men moet bij deze gelegenheid ook in belangrijke beschuldigingen gezien zijn.

— Aanstaanden Dingsdag, ten 2 ure, zal de Tweede Kamer eene openbare zitting houden. Men verzekert, dat de werkzaamheden der Kamers voorloopig zullen worden geschorst tot op het einde dezer maand, waardoor de Regering in de gelegenheid zal zijn, in dien tusschentijd te antwoorden op de bedenkingen, welke in de secties tegen onderscheiden aanhangige wets-ontwerpen gemaakt zijn.

— Gisteren middag is er bij Zijne Exc. den Minister van Koloniën, Baron *van den Bosch*, weder een luisterrijk diner gehouden, waarop het Corps Diplomatique en een aantal leden der Staten-Generaal genoodigd waren.

— De volksteling, door Zijne Maj. bevolen in deze maand te moeten plaats hebben, is ook van toepassing verklaard op de weder in bezit genomen landstreken in Limburg, benevens op de stad Maastricht en deszelfs strategetischen kring.

— De Hofmaarschalk van Zijne Maj. den Koning heeft, volgens Hoogstdeszelfs bevel, aan den heer *D. Koning N. Zn.* te Rotterdam, (welke thans echter zich te Parijs bevindt tot verdere beoefening der compositie), als een blijk van Zijner Maje. welwillendheid, een diamanten ring doen overhandigen, voor een aan Z. M. opgedragen gebed *Domine salvum fac Regem*, waarop Z. M. reeds vroeger de opdragt met welgevallen had aangenomen.

— Te Rotterdam is *H. Ligtlijf*, gehuwd met *J. de Hek*, beschuldigd, met behulp van *F. de Visser*, met welke vrouw hij eene ongeoorloofde verkeering hield, zijne voormoemde vrouw, aan huis van laatstgenoemde, uit een zolderraam op straat te hebben geworpen; de vrouw, hoewel zwaar gewond, is echter niet overleden en bevindt zich in het gasthuis. *Ligtlijf* en *de Visser* zijn in handen der Justitie.

— Te Amsterdam is den 7den dezer met goed gevolg te water gelaten, het koopvaardij-fregatschip genaamd *Doggersbank*, ter grootte van negenoeg 800 tonnen, en gebouwd op de werf *de Oranjeboom*, van de scheepsbouwmeesters *A. de Graaf en Zonen*, op het Bikkers-eiland.

— *Marretje Moonen*, beschuldigd van moedwillige brandstichting in eenen hooiberg, toebehoorende aan *Jan van der Nest*, onder Mijdrecht, zoude den 5 November voor het Provinciaal Geregtshof van Utrecht verschijnen, dan de regtsteelling is, ingevolge art. 452 wetb. van strafv., geschorst; zij is naar het krankzinnigenhuis te Utrecht overgebragt. Wanneer deze beschuldigde hersteld zal zijn, dan zal deze zaak, voor den regtsgeleerde belangrijke opmerkingen opleveren.

— Het *Journal de Limbourg* meldt, dat de Commissie, belast met het onderzoek van de vaart op het Zuid-Willems-Kanaal, bepaald heeft, dat het vervoer der koopwaren van 's Hertogenbosch naar Maastricht en vice versa, vrij zal kunnen plaats hebben. Het transito-regt zal door eene eenvoudige formaliteit vervangen worden.

TURKYE.

Uit Konstantinopel meldt men van den 15den, dat de Sultan een firman had uitgegeven, waarbij het aan het Fransche fregat *la belle Poule*, Commandant de Prins *de Joinville*, toegestaan was de Dardanellen binnen te loopen en naar Konstantinopel te zeilen.

— De Porte heeft aan de Ambassadeurs der groote Mogendheden de volgende mededeeling gedaan:

Saad-Ullah, Pacha van Malatia, heeft het berigt ingezonden, dat een Aegyptisch legercorps, uit drie regimenten voetvolk, vier escadrons ruiterij en eenige duizenden manschappen van onregelmatige benden zamengesteld, onder het opperbevel van den brigade-Generaal *Shukry*-Bey, in de rigting van Malatia voortrukte; dat zij de beide districten van Sivrek en Cherneck reeds bezette, en dat de bevelhebber dier plaatsen, *Osman*-Bey, op de aanmaning om zich over te geven, met de zwakke bezettingen waarover hij beschikken kon, dezelve ontruimd heeft. Wat *Saad-Ullah*-Pacha betreft, deze had dadelijk, in afwachting van de bevelen der Porte, eenige ruiterij afgezonden, om de bewegingen des vijands gade te slaan.

Een bijzonder berigt merkt hierop het volgende aan:

Hoewel men deze beweging als eene bloote verandering van Rolling, door het in den omtrek van Marasch heerschend gebrek aan levensmiddelen en door de aanmadering van het ongunstige jaargetijde veroorzaakt, beschouwen kan, meent men toch, dat zij de ernstige aandacht der Mogendheden, welke zich met het oplossen van het Oostersche vraagstuk belast hebben, verdient, en dat deze eindelijk besluiten zullen, om maatregelen te nemen tot het ten einde brengen van eenen staat van zaken, die van dag tot dag voor ieder onverdragelijker wordt en algemeene ongerustheid veroorzaakt. Verleden Zaterdag hebben al de hoogste ambtenaren van het Turksche Rijk aan het paleis der Porte eene buitengewone raadsvergadering gehouden. Men heeft alien grond om te gelooven, dat daarbij over de aan te nemen houding, in geval het Aegyptische leger zijnen marsch voortzet, gehandeld is; maar omtrent de genomene besluiten is niets uitgelekt.

— De nieuwe Fransche Gezant bij de Porte, in vervanging van den Admiraal *Roussin*, de heer *de Pontois*, is te Konstantinopel aangekomen.

— *Mehemed-Ali* was den 17den October van Cairo te Alexandrie in goeden welstand terug gekeerd. Hij zou 50,000 erdebs koren naar Konstantinopel zenden, om eenen hongersnood in die stad te voorkomen.

SPANJE.

Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden heeft, na vijf dagen te Gibraltar te hebben doorgebragt, den 17 October aan boord van het fregat *de Rhijn*, Kapitein *Arriens*, genoemde plaats verlaten en zijne reis naar de Middellandsche zee voortgezet.

— De vijandigheden tegen het Ministerie, welke bij het begin in der zamenkomst der Cortes schenen te zullen verdietigd worden, zoowel als de onderlinge oneenigezindheid, die in de Cortes heerschte, zijn op nieuw uitgebarsten, waarvan het gevolg geweest is, dat de Generaal *Alaix*, Minister van Oorlog, zijne portefeuille heeft nedergelegd, en tijdelijk is vervangen geworden door den Kapitein-Generaal van Madrid, Don *Francisco Narvaez*. Deze echter voor het eerst in de Cortes-vergadering optredende, heeft den 31 October eene Koninglijke ordonnantie voorgelezen, waarbij de Cortes tot 20 November geprorogeerd worden. Voor echter uiteen te gaan hebben de leden met 90 tegen 3 stemmen het volgende voorstel aangenomen:

Wij verzoeken het congres te verklaren, dat de Spanjaarden niet gehouden zijn de belastingen of eenige andere soort van opbrengsten, of gelden hoegenaamd te betalen, zonder dat de bedoelde middelen alvorens door de Cortes zijn goedgekeurd en geauthoriseerd, overeenkomstig art. 73 der constitutie.

— Uit Barcelona wordt van den 31 October medegedeeld:

In den nacht van den 26sten dezer is de Graaf *d'Espana* van het bevelhebberschap der Carlistische troepen ontzet geworden. De Junta had hem uitgenoodigd haar te komen voorzitten, en het is in haar midden, dat hij ontwapend en gearresteerd is geworden, om naar Frankrijk vervoerd te worden, even als ook de leden *Ortes*, *Ferrer* en *Sappons*. Het bevelhebberschap is aan *Sagarra* gegeven. De Secretaris *Adell* is ook in verzekerde bewaring genomen. *Labandero* is belast met het onderzoek naar de papieren van den Graaf *d'Espana*. Het schijnt, dat men zich verbonden heeft het stiptst geheim te bewaren omtrent deze omwenteling, naar de Turksche wijze. Niets was er nog te Berga uitgelekt op Maandag den 28sten.

Volgens een ander berigt echter zou de Graaf zich nic eigen beweging uit de voeten gemaakt hebben, daar hij door zijne troepen met het geroep van: *Dood aan den tyrant! Dood aan Don Carlos!* was begroet geworden.

— Uit Bayonne meldt men van den 3 November, dat *Esparters* an diens Generaal *Diego Leon* bijna in de handen der Carlisten van *Cabrera* in eene hinderlaag gevallen en gevangen genomen waren. Een geheel escadron is daarbij door de Carlisten gevangen genomen en bovengenoemden zouden alleen hun behoud in de snelheid hunner paarden gevonden hebben.

— Brieven uit Madrid behelzen eenige bijzonderheden omtrent de onderhandelingen, die thans tusschen het Hof van Spanje en de Noordsche Mogendheden, onder medewerking van Frankrijk en Groot-Britannie, hangende zijn, en waarmede de reis van den Brigadier *Vargas*, Kamerheer van Don *Sebastiaan*, naar Bayonne, het onverwacht vertrek van den Graaf *de Torrens* uit Parijs naar Madrid, alsmede de zending van een Aide-de-Camp van den Maarschalk *Soult* naar Bourges, dadelijk in verband zouden staan. Men verhaalt dat Don *Carlos* verklaard heeft, de beslissing zijner zaak geheel aan den Keizer van Oostenrijk over te laten, en dat de gedane voorstellen tot schikking van de Spaansche geschillen, en te gelijk van die van Portugal, hoofdzakelijk hierop nederkomen:

Spanje zou Don *Carlos* en zijne familie moeten herstellen in zijne regten van Infant, en in het genot zijner goederen en inkomsten aan zijnen hoogen rang geëvenredigd; zijn oudste zoon zou Koningin *Isabella II* huwen; het Koninglijk statuut zou weder in werking komen, zoo als het in 1834 bestond, en de Cortes zouden opgeroepen worden om de wet omtrent de opvolging der monarchie definitief te regelen; het Spaansche Kabinet zou zich onderwerpen aan het initiatief van het Hoofd der Kerk voor het hervormen van de geestelijkheid.

In Portugal zou Don *Miguel* hersteld moeten worden als Infant en in het genot van zijne bezittingen en aan zijnen rang voegende jaargelden; alsdan moet men eene politieke amnestie uitvaardigen, het charter door Don *Pedro* geoctrooijeerd herstellen, de leening door Don *Miguel* te Parijs gesloten als staatsschuld erkennen, even als alle geldelijke verbindtenissen onder de regering van Don *Miguel* aangegaan; voorts zou het Kabinet van Lissabon de billijke eischen van het Hof van Rome, betrekkelijk het hervormen der geestelijkheid, inwilligen.

Deze zouden de voorwaarden zijn, op welke Oostenrijk het bestuur van *Isabella II* en Donna *Maria II* wil erkennen, en het Hof van Madrid zou alleen aanmerking maken tegen het huwelijks-voorstel tusschen den oudsten zoon van Don *Carlos* met de Koningin, doch genegen zijn tot eenen huwelijk met den tweeden zoon van den Prins. Men verhaalt dat de onderhandelingen reeds vrij ver gevorderd zijn. De gematigde partij, zoowel in Spanje als in Portugal, verlangt een einde aan den twist te zien, ook uit vrees van geheel verdrongen te worden door de zoogenaamde vrienden van den vooruitgang, die meer dan eene omwenteling wenschen. Men verzekert dat het Hof van Napels zich ook met die schikkingen inlaat en zich ten gunste van Don *Miguel* verklaart, die zich thans bij Koning *Ferdinand* bevindt.

TELEGRAPHISCHE DEPÊCHE.

NARBONNE, 3 *November*.

Den 28sten der vorige maand was de gemeenschap van Valencia met den Generaal *O'Donnell* moeijelijk; de Generaal *Aspiroz* was in de omstreken van Xercia; de Generaal *Hoyos* bezette Lina; de Carlistische bevelhebber *Arivallo* bevond zich reeds te Chelva.

ITALIE.

Van de grenzen schrijft men van den 28sten October, dat de overkomst uit Oostenrijk van den Hertog *van Bordeaux* naar Rome, in laatstgenoemde plaats veel opzien verwekt had, daar die overkomst niet alleen geheel onverwacht was, maar men ook meende, dat dezelve zonder passen van de Oostenrijksche Regering en dus zonder hare toestemming gebeurd was. Wat de reden echter van zijne handelwijze wezen mag, weet men niet; die alleen weet men, dat hij digt bij Rome eene zamenkomst met zijne moeder, de Hertogin *van Berry*, gehad heeft; misschien heeft zijne reis niets anders ten doel, dan om Rome en derzelver merkwaardigheden te bezigtigen; hoewel sommigen van eene te beproeven landing in het zuiden van Frankrijk reeds beginnen te spreken.

ZWITSERLAND.

De nieuwe Opvoedingsraad te Zurich heeft nu bekend gemaakt, dat aan de Hoogeschool van die plaats een gewoon Professoraat in de Theologische Faculteit voor het leerstellige en de kerkelijke geschiedenis open is; dat het vaste traitement is 1800 Zwitsersche fr., zooveel als ruim *f* 1200, en dat diegenen, die daarna dingen willen, zich voor 31 December schriftelijk moeten aanmelden bij den Voorzitter van den Opvoedingsraad Dr. *Meier*, met bijvoeging van hunne kunde en leerwijze, die reeds door openbare functien gebleken is, of van een schriftelijk berigt nopens hunne studien en leerwijze.

DUITSCHLAND.

Te Weenen is den 30 October de Prins *van Metternich* van zijnen uitstap naar den Johannes-berg wedergekeerd.

— Z. M. de Koning van Pruissen heeft aan den Nederlandschen Luitenant-Generaal *van Goedecke* de orde van den Rooden Adelaar geschonken.

— Uit Berlijn meldt men, dat reeds den 13ten November de voorloopige feestvieringen voor het eeuwfeest der Hervorming begonnen waren, door het feestelijk onthalen der kinderen en oude lieden in de godshuizen, de inwijding van een burgergasthuis, het onthalen der invaliden uit den veldtogt van 1813 tot 1815, ten getale van 300 enz. Den 2den is er eene plegtige godsdienstoefening gehouden. De leerlingen der onderscheiden scholen zijn in plegtigen optogt naar de kerken gegaan. Ook de Magistraat en de geestelijken begaven zich in eenen optogt derwaarts heen.

De Magistraat heeft besloten aan elk van de armen, bedeelden der stad, zonder onderscheid van geloofsbelijdenis, 10 sgr. te schenken, hetwelk voor 6—7000 zoodanige armen 2500 th. bedragt. Zijne Maj. de Koning heeft aan de stads-armen 3000 th. geschonken.

— In de dagbladen is er spraak, dat de reis van den Grootheriog van Saksen-Weimar naar 's Gravenhage ten doel zou hebben een huwlijk van den Erfgroothertog met Prinses *Sophie van Oranje*. De Erfgroothertog is in zijn 24ste jaar, Prinses *Sophie* in haar 16de.

— Uit Hamburg schrijft men van den 29 October:

Men zegt, dat het Fransche Gouvernement aan het Kabinet van Kopenhagen voorstellingen heeft gedaan, met betrekking tot het zeer hooge tarief van de Sond, een tarief, dat, volgens de meening van het Fransche Gouvernement, niet meer in overeenstemming is met de regten der Europesche Staten. Frankrijk zou nog aan Denemarken den wensch hebben doen uitdrukken van de verschillen te zien eindigen, die tusschen dat Koningrijk en de steden Hamburg en Lubeck, betrekkelijk den transito-handel, bestaan, opdat de slechte gevolgen voorgekomen worden, die daaruit voor den Fransehen handel in het Noorden voortspruiten.

— Men meldt uit Baden van den 29 October het volgende:

Met de gisteren nacht plaats gehad hebbende sluiting der speelbanken en van het conversatiehuis is thans het saizoen van 1839 alhaargesloten te beschouwen. Blijkens de gedurende den badtijd dagelijks uitgegeven vreemdelingenlijst is deze badplaats door 19,895 vreemdelingen en badgasten bezocht; verleden jaar telde men ruim 20,000. Het tegenwoordige saizoen mag echter reeds worden genoemd, hoewel het verblijf der vreemdelingen, door elkander genomen, van korteren duur was dan in vorige jaren. De eigenaars van particuliere woningen hebben minder goede zaken gemaakt dan de talrijke groote logementen, weshalve de meesten in den loop van dezen winter nog verder zullen worden uitgebreid. Particuliere verblijven zijn reeds zoo goedkoop te huren als in iedere kleine stad en platten lande, terwijl zij vroeger de huur van woningen te Paris of Weenen ophragten. Den zijnen ongeacht echter hebben de groote rijkes ingezameld; bevoegde beoordeelaars begroeten de zuivere winst, na aftrek van alle onkosten, pacht, uitgaven voor de verfraaijing, enz., op ruim een millioen guldens. Gedurende den gansehen speeltijd, van 15 Mei tot 25 October, heeft de bank slechts op eenen enkelen dagen verloren, te weten 9 à 10,000 guldens aan eenen voornamen Rus; overigens heeft de bank alle dagen gewonnen, en op eenen der laatste dagen nog tusschen de 80,000 en 90,000 guldens van eenen Franschman.

— Uit Dusseldorp meldt men van den 6den, dat in het Munsterthal onlangs een man gestorven is, die bekend heeft in 1819 een mensch te hebben vermoord, van welke misdaad toen, de vrouw en de zoon van den vermoorde beschuldigd zijnde, beide op het schavot waren gestorven, hoewel de opgelukkigen tot hunne laatste oogenblikken toe hunne onschuld betuigd hadden. Dit geval kan den Regter leeren omzigtig te zijn.

— De *Neurenburgsche Correspondent* meldt, dat in Volhynie, in Polen, in eenen nacht alle Katholijke geestelijken, die zich tegen de gemengde huwlijken verzet hebben, opgeligt en naar Siberie vervoerd zijn.

GROOT-BRITANNIE.

Londen den 6 November. Den 30sten l. l. heeft Lord *Palmerston* eene in eene circulaire aan de te Londen residerende vertegenwoordigers der verschieden Mogendheden genige, om zich te verantwoorden wegens het gebruik, dat door hem van de 3,000 £ gemaakt is, welke het Portugeesch Gouvernement in zijne handen gesteld had, tot betaling van eenige billijke aanspraken van Britsche onderdanen op de Ebrugesche Regering. Gelijk men weet heeft het Portugeesch Gouvernement, omtrent het gebruik dier gelden, zeer het harnas aangetrokken.

— Den 14den zal er ten behoeve der uitgewekene Polen, van Londen, een groot bal en concert gegeven worden.

— Sedert eenigen tijd is er meerle gedaan, en wel met goed gevolg, om een bevlogchip, *de Royal George*, dat voor een goede vijftig jaar geleden bij de kust gezonken is, onderscheiden stukken door met buisen aangebragte buskruid te laten springen en dan door duikers aan boord te laten brengen. Onder de kleine voorwerpen, door de duikers opgehaald, is reeds waardig eene groote houten doos, waarin zwarte bikkels bleken, inhoudende geschikt waren men ingemaakte snijboonen gevonden heeft, welke, na 57 jaren onder water geweest te zijn, nog even goed en bruikbaar bevonden werden, als of ze pas in de bussen gedaan waren. Men kan niet merken, dat er azijn of iets anders gebruikt is om dezelve te bewaren; zij zijn eenvoudig gekookt en niets meer.

— De heer *Henry Wilkinson*, werktuigkundige te Londen, heeft eene nieuwe soort van geweren uitgevonden, welke alle bekende soorten moeten overtreffen. Deze geweren, die een gemak voor hebben, zijn weer eenvondig, zij zijn van een zeer gering kaliber en men is thans in het bezit van dit soort van geweren, die met zeven patronen wordt beladen, die achtervolgens afgeschoten worden. Na de eerste lading van dit zeil heeft de schutter slechts een handvat om te draaijen, hetwelk zeer gemakkelijk gedaan kan, zoodat hij zich alleen van een aantal geladen roeren heeft te voorzien, om een bestendig vuur te onderhouden. Alle de zeven schoten worden in minder dan 25 seconden gedaan. De geweren dragen honderd en vijftig yards (ongeveer 100 Nederl. ellen). Men heeft reeds, in het bijzijn van deskundigen, met deze geweren proef genomen, die alle zeer voldoende zijn uitgevallen. Bij dezelve heeft een

zoodanig geweer slechts eenmaal geweigerd. De geweren behoeven niet dan na het gebruik van vier honderd raderen, dus na twee duizend acht honderd schoten, schoon gemaakt te worden.

— Te Newport in Wallis, zijn nieuwe verregaande onlusten van den kant der Chartisten uitgebroken. Derzelver toeleg schijnt geweest te zijn omgeheel het zuiden van Wallis in opstand te brengen; de zamenscholingen van de onruststokers zijn in den nacht van den 2den op den 3den dezer begonnen; eindelijk is Maandag eene groote massa van misnoegden op het stadje Newport aangetrokken, en heeft zich met geweld van die plaats willen meester maken, maar is met bebloede koppen afgewezen. Er zullen onder tusschen krachtdadige maatregelen moeten genomen worden, om nieuwe aanslagen van den kant der Chartisten tegen te gaan. Met die maatregelen schijnt men zich dan ook ernstig bezig te houden. Sinds twee dagen bespeurt men aan het bureau van den Minister van Binnenlandsche Zaken, Lord *Normanby*, eene ongemeene drukte; en hebben met een aantal voorname militaire personen conferentien plaats gehad. Men hoort ook reeds van bewegingen van troepen ter versterking van bedreigde puncten, enz.

— Vooreerst is het plan eener liquidatie van de buitenlandsche schuld, waarmede de berigten uit Lissabon, die officieel schenen, de schuldeischers van den Staat vleiden, weder geheel opgegeven. Die tijding had te Londen eenen zeer onaangenamen indruk gemaakt.

FRANKRIJK.

Parys den 8 November. De Kamers zijn, volgens eene ordonnantie, den 6den in den *Moniteur* verschenen, tegen den 23 December aanstaande bijeengeroepen.

— In den *Moniteur*, welke thans met het *Journal des Débats* in strijd is, daar het laatste het tegenwoordig Ministerie niet verdedigt, leest men onder anderen het volgende:

„Wat het kieuche vraagstuk van betrekkingen der Ministers met het Koningschap betreft, niemand erkent openlijker dan zij het overwigt van verlichte kennis en onderrigting, maar hoe schitterender die hoedanigheden zijn, hoe meer zij gelooven, dat de raadslieden der kroon zich nauwerig op hunne grondwettige verantwoordelijkheid moeten toonen. Het Ministerie van den 12 Mei blijft onveranderlijk aan het grondbeginsel, waarop deszelfs bestaan berust, gehecht. Ook in het heetst van eenen parlementairen strijd hebben deszelfs leden niet opgehouden, openlijk verbiedig voor het Koningschap te zijn, maar ook thans kennen zij hen niet goed, die hetzelve elk oogenblik in hunne openbare redetwisten (*débats*) mengen. Wat er ook verder gebeuren moge, en welken strijd het tegenwoordig Kabinet ook te verduren hebbe, het zal nimmer den naam des Konings ingrepen, om zich te verdedigen."

— Den 5den is, in zijn 70ste levensjaar overleden, de Luitenant-Generaal *Bernard*, Pair van Frankrijk, vroeger Minister van Oorlog.

— De uitvinding van den heer *Daguerre*, onder den naam van Daguerrotype bekend, heeft tot eene andere, door den heer *Bayard* aanleiding gegeven, die eigenlijk van denzelfden aard is, doch aanmerkelijk voordeeliger en van meer algemeene toepassing. De heer *Bayard* vermindert zijne proeven op papier, hetgeen alleen eenige bereiding moet ondergaan. Eene Commissie bestaande uit de leden der Akademie van schoone kunsten, om rapport over deze uitvinding te doen. Dezelve heeft aan den heer *Bayard* voorgesteld om, volgens zijne kunst, eene copie te vervaardigen van de buste des beroemden bouwkundige, *Percier*, welke geplaatst is in de bibliotheek van den Institunt.

— De kinderen van den tooneelspeler *Adolphe Nourit*, welke zich te Rome van het leven beroofd heeft, hebben van den Minister van Binnenlandsche Zaken eene jaarlijksche dotatie van 1800 fr. ontvangen, hetgeen aan hun zal uitbetaald worden tot de meerderjarigheid van den jongsten derzelve.

— De berigten uit de departementen, ook uit die, welke door overstroomingen aangetast, veel geleden hebben, melden, dat de graanoogst goed uitgevallen is.

— Uit Duinkerken wordt gemeld, dat de stokvischvangst aan de kust van Ijsland dit jaar voor de Duinkerksche schepen nog ongelukkiger uitgevallen is dan in 1838. Van de 88 uit Duinkerken vertrokken schepen zijn tot nog toe slechts 40 teruggekeerd; van dezelven 28 zijn zonder vangst en van 13 is het lot onbekend.

— De oud-vice-admiraal *de Rosamel*, welke in Junij van dit jaar is uitgezeild, om eenen wetenschappelijken togt naar de Noordpoolstreken te doen, is in het Kanaal van Oresher behouden teruggekomen; omtrent de gedane reis wordt onder anderen het volgende medegedeeld:

La Recherche, na van Hâvre uitgezeild te zijn, heeft koers gezet naar de Feröe-eilanden, welken astronomische ligging bij die gelegenheid opgenomen is geworden. Het korte verblijf van de corvet te Thorshavn, de hoofdplaats dier eilanden, is benuttigd geworden tot het doen van waarnemingen, hoopende de geologische aanwijzingen derzelve, en tot het verzamelen van bijzonderheden, betrekkelijk den handel, de nijverheid en de zeden van de eenvoudige en gastvrije bewoners dezer zeven, waarop men geene boomen aantreft, en die geheel prijs gegeven zijn aan de stormen van de beide hen omringende zeeën, van welke de gezegde eilanden met Schotland en IJsland de grenzen uitmaken.

Den 1 Julij zeilde de corvet van Thorshavn af, en bereikte den 3den daaropvolgende de straat Hammeraten, van waar, na een kortstondig verblijf, de togt naar Spitsbergen werd voortgezet. De *Recherche* liep den 8sten het ankerplaats op de kusten van het eiland Cherie, hetwelk in het vorig jaar, tot op eene uitgestrektheid van tien mijlen met ijs omgeven, en alles ontoegankelijk was. Men begaf zich alsnu tot de herkenning van de geographische ligging van dit eiland, en het doen van vele der omliggende wateren belangrijke geologische waarnemingen.

Van het eiland Cherie zette de corvet koers naar zeker diep baaien [illegible] vergezeld van gedurige regenvlagen, mist en [illegible] 21 Julij den zuidelijksten graad bereikt hebbende, om in de Magdalenen-baai te ankeren.

Gedurende het verblijf op deze reede, werd het vaartuig voortdurend door groote ijsschollen omgeven. De sloepen hebben de ankerplaats van Smeerenburg onderzocht, als ook Hinlopen, de noordwestelijke punt of kaap van Spitsbergen. Ook zijn door de Hydrographen de Magdalena- en Lomsbergbaaijen opgenomen. Op het eiland zelf hebben de officieren van de *Recherche* en eenige leden van de wetenschappelijke Commissie, gedurende den achtereenvolgende dagen, elk kwartier durende, magnetische en meteorologische waarnemingen gedaan. Allen bleven zich bezig met het vervullen van hunne taak, overeenkomstig de voor den togt gegeven instructien.

Geen enkel vaartuig werd alhier gezien, en de weinige visschers, die zich van die kusten verwonden, hielden zich op de zuidelijke gedeelte van het eiland opgehouden. In talrijke graven vond men de blijken van het vroeger bestaan van zeevaarders, vooral van walvischvaarders op deze kust. Op een der uitstrekste punten van de Magdalenen-baai bestaan nog meer dan twee honderd dier graven, en groote stukken rots konden de lijken dezer mannen, welke in die treurige streek ongetwijfeld een nuttig en arbeidzaam leven eindigden, en wellicht doorgestaan moeten hebben, dan men in ons gelukkig klimaat vermoeden kan, niet bevatten tegen de barschheid van den roofgierigen. De reusachtige dezer mes gaven hen [illegible] en alzoo met de omgeven kisten, werd nog vermeerderd door het getal dier graven.

Na het ten einde brengen van de wetenschappelijke waarnemingen, zeilde het *la Recherche* den 13 Augustus de reede van Spitsbergen, en had alsnog te kampen met de ijsvelden, die zich in dit jaargetijde aan de kust vasthechten. De terugvaart werd tot de bepaling van een deel der uitstrekende punten van de westelijke kust van het eiland, in verband met de waarnemingen, in de Magdalena-baai gedaan. Den 23 Augustus was de corvet te Hammerfest terug, na het doorstaan van vele gevaren en zonder het ontmoeten van eenig vaartuig.

Den 29 Augustus hebben de leden der wetenschappelijke Commissie de corvet verlaten, om over land door Lapland terug te keeren, terwijl de terugreis naar Frankrijk door *la Recherche* over Bergen heeft plaats gehad.

BELGIE.

Aanstaanden Dingsdag, den 12den dezer, moet, volgens de wet, de opening der Kamers voor 1839—1840 plaats hebben. Men denkt echter niet, dat de Koning dezelve openen zal, vermits men van zijne terugkomst uit Wiesbaden nog niets met zekerheid weet.

— Van het eiland Cuba heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken, op nieuw zaad van den zoogenaamden Havana-tabak doen ontbieden, daar de proefnemingen tot overplanting naar België sedert 3 jaren met goed gevolg hebben plaats gehad.

MENGELINGEN.

DE HOOGESCHOOL VAN PADUA.

De Hoogeschool van Padua had reeds groeten roem verworven, toen Keizer *Frederik Barbarossa* haar in 1162 verscheidene privilegien schonk, en de Hoogeschool van Bologna, waarop toen een interdict lag, met haar vereenigde. Sedert dien tijd bloeide dezelve, onder voortdurende begunstiging, twee honderd jaren voort. Toen Venetie de heerschappij over Padua verkreeg, behield de Hoogeschool hare oude privilegien en verkreeg er nog nieuwe bij. Men verzuimde niets wat haren verderen bloei bevorderlijk kon zijn. Elke vacature werd door twee Professoren, een inheemschen en een buitenlander, vervuld. Het getal der studerenden, uit alle oorden van Europa, moet in dien tijd dikwijls tot op 8,000 zijn gestegen. De opgeroepene Chairs, die, als oudheidkundige bekend, Professor, door de Venetiaansche Regering naar Padua werd berepen, vond hier den passer en de sterrekijker uit, onderrigtte hier den weg van *Sesostris* en de zeevaarten van *Jupiter Columba* bestudeerde in Padua zeevaart en aardrijkskunde, *Torricelli* leerde aldaar de wetten der Hydrostatica, *Rinaldi* kon eerste dichter.

Verscheidene Hoogleeraren van de Paduasche Akademie, werden in verre landen beroepen, ingave Vorsten hoogachtingen het denken van haar regeerlijk college, hier minder bekend was hare geneeskundige faculteit; deze volmag bedert de vijftiende eeuw mannen als *Giovanni Vigelardo*, *Giambattista Monti*, *Gabriel Zerbi* van Verona, *Nicolo Leoniceno* en *Mercuriale* van Bellano, in [illegible] *Fallopio*, *Colombo*, *Casserio*, *Aquapendente*, *Acquapendente*, *Fabricius* van Acquapendente, *Falloppio*, die de verborgenste geheimen der natuur ontvouwden, *Harvey*, die in Londen het wonder van den omloop der bloeds verkondigde, tot welke ontdekking hem zijn leermeester *Fabricius*, door het doorsnijden der *Valvulae* in de aderen, den weg had gebaand, *Valisneri*, *Morgagni* en andere natuurkundige zoekers wier namen onsterfelijk zullen zijn.

De opvolgende regeringen behielden de Hoogeschool in den toestand waarin dezelve zich, van af 1797 tot 1800, bevond. Toen er eene nieuwe inrigting tot stand kwam, welke tot in 1817 voortduurde. Sedert den algemeenen vrede, begon een nieuw leven voor deze instelling, zoo als men uit de volgende zamenstelling der leerstoelen, en van het getal studenten, op drie verschillende tijdstippen, zien kan:

GETAL PROFESSOREN

in het laatste jaar der Venetiaansche, Koninklijk Italiaansche en Keizerlijk Oostenrijksche Regering:

Faculteit:	1797.	1814.	1837.
Theologische	3.	3.	3.
Philosophische	17.	19.	21.
Geneeskundige	10.	11.	15.
Geregtelijke	14.	7.	8.
Totaal	44.	40.	47.

GETAL STUDENTEN

in de laatste Akademie-Triennien der drie Regeringen:

Faculteit:	Eerste Triennium.		
Theologische	1793—96.	1795—96.	1796—97.
Geneeskundige en Philosophische	277.	230.	402.
Geregtelijke	177.	150.	243.
	454.	380.	645.
	220.	196.	321.
	Twaalf Triennium.		
Faculteit:	1810—13.	1811—13.	1834—37.
Mathematische	73.	68.	64.
Geneeskundige	111.	89.	94.
Geregtelijke	147.	144.	159.
	331.	301.	317.
	Derde Triennium.		
Faculteit:	1834—37.	1835—37.	1836—37.
Theologische	131.	113.	108.
Geregtelijke	435.	440.	440.
Geneeskundig-Chirurgisch-Pharmaceutische	644.	677.	847.
Mathematisch	113.	86.	98.
Philosophisch	104.	110.	121.
	(1) 1213.	1331.	1609.

De voorlezingen worden in een verwaardig oud gebouw (het zoogenaamde Bo) gehouden, dat echter begint te vervallen. De aanzienlijkste tot de Hoogeschool behoorende instellingen zijn: het natuurkundig kabinet en dat van natuurlijke historie, het eerste in 1740 het tweede in 1735 gesticht — de beide kabinetten, voor ontleedkunde van den mensch, en vergelijkende ontleedkunde — het kabinet voor vroedkunde — voor pathologie — vijf kliniesche scholen (twee geneeskundige, één chirurgisch, een verloskundig en een oculistisch) — het chemische laboratorium benevens kabinet, reeds in 1769 gesticht — de botanische en landbouwkundige tuin — de sterrewacht en de bibliotheek, deze ongeveer 100,000 banden sterk.

Padua was de eerste Hoogeschool van Europa, welke op eenen botanischen tuin roem kon dragen. De Venetiaansche Regering liet dezen tuin reeds in 1545 aanleggen. Dezelve beslaat eene oppervlakte gronds van zes Paduasche morgen lands, met fraai gebouwte, vijvers en fonteinen, welke het geheele jaar door water geven, alles omgesloten door een schoon hek. Professor *Bonato* schonk in 1765 aan deze inrigting, eene uitgezochte botanische bibliotheek van ongeveer 5000 banden. Zijn opvolger, *de Visiani*, een hartstogtelijk beminnaar der plantkunde, heeft den ruim mes bijna 4000 nieuwe

(1) In 1836—37 bedroeg het gezamentlijk getal der studerenden 1397.

plantensoorten, waaronder zeer zeldzame en eerst in de laatste jaren ontdekte, verrijkt. Onder de uitheemsche gewassen van den tuin, noemen wij slechts eene Oostersche platane, welke bijna drie honderd jaren oud is.

Ten slotte geven wij nog een overzigt de regelmatige jaarlijkè dotatien, welke de Regering aan de verschillende inrigtingen der Hoogeschool bewilligt:

Botanische tuin	1060	Oosterr.	Lires (2).
Chemisch kabinet	2000	»	»
Kabinet van Natuurlijke Historie	2000	»	»
Anatomisch kabinet	1300	»	»
Pathologisch kabinet	250	»	»
Klinische scholen	1060	»	»
Hospitaal tot verpleging der klinische zieken	40,000	»	»
Chirurgische instrumenten-verzameling	1000	»	»
Landbouwkundige tuin	1050	»	»
Sterrenwacht	450	»	»
Natuurkundig kabinet	1200	»	»
Bibliotheek	6000	»	»
Totaal	58,310	Oosterr.	Lires.

(2) Een Oosterrijksche lire heeft eene waarde van vijftig centen.

ANAKREON, THORWALDSEN EN RICCI.

De groote beeldhouwer *Thorwaldsen*, heeft een lang gekoesterd denkbeeld uitgevoerd, door hij naar de liederen van *Anakreon* en naar de Anakreontische fragmenten der Grieksche anthologie, eene reeks basreliefs, gedeeltelijk omvormen, en gedeeltelijk reeds volmaakt heeft, welke, zoowel wat het denkbeeld, als wat hare uitvoering betreft, klassisch genoemd kunnen worden. *Thorwaldsen* leent hier gewaagd de bevalligste gedichten der Grieken in marmer over te brengen, en de gromme steen spreekt thans nog meer, nog algemeener aan, dan het schalkachtige natuurlijke gedicht. Een volgende zuchter, de heer *Ricci*, heeft nu wederom het marmer in welke Italiaansche verzen overgebragt, en zoo is er een werk ontstaan, dat tot de belangwekkendste verschijnsels der nieuwste Italiaansche letterkunde behoort. In Rome, bij *Giacomo Antonelli*, verschenen namelijk in 35 afbeeldingen in folio, de basreliefs van *Thorwaldsen*, vergezeld van de verklarende gedichten van *Ricci* (1). Hiergen *Anakreon* dikwijls gesproken, aangeduid, of wat zich uit een tot ons gekomen fragment slechts laat raden, heeft *Thorwaldsen*, op zijn gewone meesterhand, in kolossen gegroepen, en dit heeft *Ricci* in de taal, die de Italiaansche verzen gebruikt, *Thorwaldsen* staat alzoo hier tusschen twee dichters, en beide hebben tot verheerlijking der schoone beeldhouwkunst bijgedragen. Om een denkbeeld van het geheel te geven, nemen wij hier de thema's der *Anakreontische* basreliefs in zijne afbeelding, benevens *Ricci* bezongen heeft. Het zijn: 1. *Eros* en *Amor*; 2. *Anakreon* en *Amor*; 3. *Zeus*, die aan *Amor* wetten geeft; 4. *Amor* gijlen; 5. *Amor* de rozen ontluikende; 6. *Amor* uit steenen vuur slaande; 7. de magt der paren; 8. *Amor* een satyr, die eenen kleineren satyr (*Satiricio*) lessen geeft; 9. *Amor*, den adelaar temmende; 10. *Amor* temt eenen leeuw; 11. *Amor*, eenen Dolphen bedwingende; 12. *Amor*, *Gerberus* vermeesterende; 13. *Amor* de jonge de Koningin der bijemen zijn; 14. *Amor* maakt zich eenen halsband van schepen; 15. *Amor* en *Psyche*; 16. *Amor* van den levensdraad spinnende; 17. het nest der Amoretten; 18. *Bachus* reikt *Amor* den beker; 19. *Amor* lust zijn scheepje uit; 20. *Amor* liefkoost den trouwen hond; 21. *Amor* en de bijen; 22. *Amor* door de Grazien gekeerend; 23. *Amor* wetten vlechtende; 24. de baan van het menschelijke leven; 25. *Amor* en *Gallinder*; 26. *Hylas* en de Nymphen; 27. *Dejanira* en *Nessus*; 28. *Nemesis*; 29. de dichter; 30. de genius der dichtkunst; en 31. *Nemesis*.

(1) Het werk voert den titel: *Anacreonte novissimo del commendatore Alberto Thorwaldsen, in XXXI bassirilievi anacreontici tradotti dal cavaliere Angelo Maria Ricci.*

BIJDRAGE TOT DE KENNIS DER ZOOGENAAMDE BOHEMERS.

Een jonge Moldavier, de heer *Michaël van Kogalnitschon*, heeft, in de Fransche taal, een klein geschrift over de geschiedenis, de zeden en de taal, der zoogenaamde Bohemers uitgegeven, dat veel belangrijks en merkwaardigs bevat. (1) Vooreerst geeft hij dit volk, dat in verscheidene talen en ook in het Fransch (*Bohémiens*) zeer ten onregte naar eene Slavisch-Duitsche natie wordt genoemd den naam van *Cigani*, welke hunne Bojaren van Moldavie en Wallachye toekennen, en het zoude te wenschen zijn, dat deze benaming ook door de Fransche Akademie in haar woordenboek werd opgenomen. Hierna vermeldt hij hetgeen door *Grellmann* en *Pouqueville*, ook op den nieuwsten tijd, over de geschiedenis der Zigeuners of Bohemers is ingebragt geworden, geeft dan eene zeer belangwekkende beschrijving van den tegenwoordigen toestand dezes volks in de Vorstendommen Moldavie en Wallachye, alwaar alleen nog een derde deel van alle in Europa verstrooide Zigeuners leeft; en waar zij wel is waar als slaven, of van de Regering of van goedsheeren, maar toch naar bepaalde wetten, en met enkele eigene voorregten behandeld worden, en sluit eindelijk met een over het bekende werk van Professor *Grafunder* in Erfurt, bewerkt overzigt der spraakkunst van de Zigeuners en met een *Vocabulaire Français-Cigain*, dat omtrent zeven honderd woorden bevat, welke onze geleerde Sanskrit-Kenners nieuwe gelegenheid zullen geven, de onmiddellijke afstamming der Zigeuners uit Indie, en dientengevolge ook de naauwe verwantschap van hun taal-eigen, met den grooten Indo-Germaanschen taalstam, te erkennen. Wij behelden ons voor, uit dat gedeelte van het werkje, hetwelk den toestand der Zigeuners in Moldavie en Wallachye beschrijft, eenige uittreksels mede te deelen, en geven hier alleen nog het overzigt van het, volgens den heer *Kogalnitschon*, in Europa aanwezige getal Zigeuners. Er bevinden zich van dezelve:

In Moldavie en Wallachye	400,000.
» Turkije	100,000.
» Hongarije	100,000.
» Spanje	40,000.
» Engeland	(?)
» Rusland	
» Duitschland, Frankrijk en Italie	
Te zamen	640,000.

(1) *Esquisse sur l'histoire, les mœurs et la langue des Cagots, suivie d'un recueil de proverbes moldaves. Par Michel de Kogalnitschan. Berlin, Bahr, 1837.*

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 8sten November, de heer H. G. HAYDENRYCK, van Amsterdam, in de Geneeskunde, na het verdedigen der Dissertatie: *de Epilepsia*.

Z E E T I J D I N G.

In Tessel binnengekomen J. Aiede Hoes, van Batavia, J. C. Willems, van Suriname, T. van Vliet, van Malaga, H. C. Schaller, van Livorno, R. Mulder, van Gibson, T. Wynstra, van Londen, J. A. Turnbull, J. H. Jonker en J. Donker, van New-Castle, E. Dirks, W. H. de Vries en J. Butter, van Hull, J. T. Brouwer, van Dantzig, S. S. Nielsen, van Krageroe, nog eenige schepen wegens stilte en mist niet opgegeven.

Uitgezeild N. Lamont, naar de Kaap de Goede Hoop, G. Zwanenburg, naar Suriname, J. Budd, naar New-York, J. Hakker, naar Livorno, O. T. Fokkema en R. W. van der Sluis, naar London, O. G. Bakker, C. H. Craanstuiver Jr., H. B. Engelsman, naar Hull, J. Lyngras, naar Noorwegen, J. G. Oijen, naar Drontheim, A. P. Beylegaard, naar Krageroe, P. Olsen en J. K. Hopstok, naar Ostrisoer, H. C. Agerup, naar Tonsberg.

In het Vlie binnengekomen J. J. Dyk, van Cronstad, G. A. Nieveen, van Dantzig, H. C. Ellertsen, van Bergen, W. J. Visser, van Ostrisoer.

Uitgezeild S. Hoekstra, naar Havana, W. Cousius en A. Galloway, naar London, E. R. Zoutman, naar Hull, R. Davidson, naar Sunderland, W. Lovett en W. Tim, naar New-Castle, J. J. Guderman, naar Riga, J. Hjorth, naar Stokholm, J. E. Frees en C. S. Vierow, naar Memel, A. Rozema, naar Koningsbergen, J. O. Gall en D. H. Nieman, naar Rostok.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 9. November 1839.

Nederlanden.		Gebl.	Pruissen.	Gebl.
Werkel. Schuld 2½ pC.	50⅛ a 51⅛	51⅛	Geldl. te *Lond.* 4 pCt.	— a —
Dito 5	98⅛ a 99	98⅞	Aandeelen van dito	— a —
Dito	⅞ a 15/16	1 13/16	Spanje.	
Kans-Billetten	23⅛ a 24	23⅝	Nieuwe 1835 ₰ 55 5pCt.	26⅛ a 26⅜ 26⅛
Amort. Syndic. 4½	92⅛ a 92⅝	92⅜	Dito onbep. st.	— 24⅛ a 24⅝ 24⅝
3½	76⅛ a 76⅝	76⅜	Dito passive	— 6⅛ a 7⅛ 7 7/16
Hand.-Maats. 4½	161⅝ a 163⅛	162⅛	Dito uitgest.	— — a — —
Nieuwe dito 4½	— a —	—	Coupons *Nov.*	— — a — —
Aahdl. IJ. Spoorw.	— a —	—	Oostenrijk.	
Rijn-Spoorw. 4½	— a —	—	Obl. *Goll & C°* 5 pCt.	— a — —
Frankrijk.			Certificaten 2½	— a — —
Inschr. Grb. 3 pCt.	— a —	—	Neg. Metaliek 2½	— a — —
— — 5	— a —	—	Idem 5	— 103⅛ a 103⅜ 103⅛
Rusland.			Dito in *Lond.* 5	— a — —
Gb. *H. & C°* 1798 5pCt.	103⅛ a 104⅛	104	Bank-Aktien 3	— a — —
— — 1818⅞ 5	103⅛ a 104⅛	104	Napels.	
Ins. en Certif. 6	67⅛ a 67⅜	67⅛	Certificaten 5 pCt.	— a — —
— — 1822½ 5	— a —	—	Dito in *Napels* 5	— a — —

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN.

Saturdag den 9. November 1839.

Van 39 tot 44 gulden.

Groningen, den 7 November. Heden des Middags is de Predikant der Nederduitsche Hervormde Gemeente dezer Stad, Wel-Eerwaarde Heer ABRAHAM RUTGERS VAN DER LOEFF, overleden in den ouderdom van 74 jaren.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Onder Directie van J. H. Hobbrecht en W. A. Bingley.

Donderdag den 14 *November* 1839.

DE JAGERS, *Tooneelspel* in 3 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *W. A. Iffland*, door N. N. hetzelve: DE GEVAARLIJKE BUURMAN, *Blijspel* in 1 Bedrijf, naar het Hoogduitsch van *A. von Kotzebue*.

Aanvang 7 uur.

Gedrukt bij E. P. J. VAN DER MANDELE, Boekdrukker te *Delft*.

LEYDEN, 8 November 1839. C. G. HUMMEL.

Mijne geliefde Echtgenoote, M. P. SCHELTUS, verloste heden gelukkig van een zoon.

Leyden, den 8 November 1839. M. VAN DER SCHUEREN.

Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, M. J. TOMAS, geliefde Echtgenoot van

LEYDEN, 8 November 1839. J. L. WASSENAAR.

Mijne geliefde Echtgenote, M. B. HOLSATLEY, beviel heden avond van eene welgeschapene maar doode DOCHTER.

LEIDEN, 8 November 1839. J. C. NAUDÉ, *Apotheker*.

Ten Kantore van N. NATHANS te Leyden zijn wederom te bekomen: HEELE en GEDEELTEN van KOOR-LOTEN voor de *tweede Kon. Wed. Lotery*, waarvan de *Eerste Klasse* begint te trekken den 9den December aanstaande.

De Ondergeteekende berigt aan zijne geachte Begunstigers, dat bij hem te verkrijgen is: FROMAGE de GRUYERE en PARMESAN KAAS.

P. A. BOS. Maarsmansteeg, Wijk IV. N°. 61.

ANNONCE.

De Ondergeteekende berigt door deze aan zijne zeer geachte Begunstigers, zoowel binnen als buiten de stad Leyden, dat hij zijne fraaije en nieuw gebouwde WINKEL, op de Breedestraat, vis à vis het Logement de *Zon*, geopend heeft, waarin tot ontvangst van het geachte Publiek een CABINET voor het HAARSNIJDEN zich bevindt, alwaar hem steeds de spoedige en netheid zal bedienend worden. Men zal bij hem steeds eene voorraad vinden van POEREN in alle modellen, op ijzerdraad, met en zonder kam, dezelve, Poeren indestructible, tire de Bovenhoe op Kammetjes, een keurig bewerkt, verders Bloemen, om mede te kappen, Kapsels met Linten en Bloemen vervaardigd, naar de beste Parijsche modellen, om zich zelf te kappen, Scheidings, de Natuur imiterende met en zonder Krullen, enz.

De Heeren worden bij deze opmerkzaam gemaakt op zijne TOUPETS MEZAIGUES, zonder drukking, haar en natuurlijk bewerkt, een zoo de PARUIKEN, welker natuurlijke bewerking niets te wenschen overlaat. Voor het Toilet zijn bij hem verkrijgbaar de echte EAU DE COLOGNE, eene quadruple en een schoon Assortiment PARFUMERIEN, SCHUIFERWERKEN, ZEEPEN enz. enz.

Commissien buiten de Stad worden met de meeste spoed bezorgd. *Dames-Kappen en Kaap-Pakken*.

MECHANIEKE HOEDEN EN PEETERIJEN.

De Ondergeteekende W. KREPS, *Hoeden-Fabrikant en Koopman in Peetjes*, woonende op de Aarmarkt, Wijk LVIII N°. 39, te Leyden, heeft de eer aan zijne begunstigende Staatsonderdanen te informeren, dat hij voortdurende zorge voor Nieuwe RUSSISCHE PEETJES, zoowel voor Heeren als voor Dames, welker bereidingen naar verschillenden smaak kunnen worden besteld, alsmede dat hij een Nieuw soort van MECHANIEKE HOEDEN voor Heeren is fabriceerende.

W. KREPS.

De Heeren THOS. SADLER en COCK, *Machinisten*, hebben de eer Heeren Fabriekanten te berigten, dat zij aan de Spaarnaarburg, bij Leiden, eene FABRIEK hebben opgerigt ter vervaardiging van *Stoommachines, Persen, Ijzeren Gebouwen, Raderwerken*, en alle soorten van bewegbare Machines. Daar de eerstgenoemde als *Directeur* degen jaren werkzaam is geweest in de zeer uitgebreide Fabriek van de Heeren ENTHOVEN & C°. te 's Hage, vleijen zij zich de welwillendheid en goedkeuring weg te dragen van de Heeren, die hun met hunne werkzaamheden gelieven te vereeren.

Bij de Wed. ANTHONY de KLOPPER en ZOON, te Leyden.